

че усили негодуванието на турското население към казаците и провали военното дело на ренегата в Турция.

При създаването на казашките дружини за война с Русия и духовните представители на гръците и евреите се отнесли съчувствено към делото на Саджк паша. Например, в Одрин гръцкия владика подарил няколко коне за подофицирите, а главния равин изпратил долни дрехи, обуща и топли ръжавици. След войната, обаче, колкото казаците по-тесно се свързали с българите, колкото главатарят им помогал на църковното ни движение и бранел населението от агите, заптиите, бейовете и чиновниците, колкото, най-сетне, мъжествата за националният образ на казашки ге полкове се усилвала, толкова и гръцките и еврейски духовни представители почнали да споделят негодуванието на турското население от разните краища на европейска Турция.

И реформаторите на империята се отнесли съчувствено към политиката и военното дело на Чайковски. Те били: султан Абдул Меджид, Риза паша, Мехмед Али паша, Гешид паша, Осман паша, Мехмед Къбтжзлъ паша, Омер паша, Исман паша. Докато тя служила за целите на кримската война, едва ли имало противници. Бейовете на Одрин дали на казаците парични подаръци. Баку ефенди, войводата на курдските доброволци, нийде не ходил без Стефан Еленченина, познавач на всяка пътека около Силистра и войник от казак-алай. За него той приказвал, че в Курдистан би станал важен бей. Но след войната, обстоятелствата създали много противници на Саджк поша и неговото военно дело. Такива били воения министър Хюсейн Авни паша, Мидхат паша, великия везир Али паша, сливенският мютесарифин Мустафа ефенди, оръдие на местните бейове и мюфтията, и др. Едни от противниците му го мразели, защото имали своя политика за издигането на Турция, а други, особено агите, бейовете, заптиите и разните чиновници, защото със своите казаци им пречил да ограбват и притискат безпощадно мирното българско население. За туй именно Мустафа ефенди се противил, когато казаците били изпратени гарнизон във Сливен. Провинциалната турска власт много използвала гръцко българската разпра за лична изгода. Чайковски всякога се намесвал в полза на българите, с което, несъмнено, спъвал в широка и дължина корупцията на властта. Следователно, за последната и становището на ренегата по църковната ни автономия било извор на недоволство от казаците и главатарят им. Системата на последният от 1867 год. твърде много попречила на чиновниците, за да експлоатират страхливата рая. Да не споменувам, че той с войниците си разкривал и техните без-